

Kaj naj torej storimo

Namen prvih dveh in pričujoče brošure ni ta, da bi s kričečimi gesli pobijali komunizem. Hočemo vam le mirno in trezno razložiti vprašanje, ki mu danes milijoni ne znajo dati točnega odgovora in ki se ne zavedajo posledic, katere utegnejo nje same zadeti. Za točno pojasnitev tega važnega vprašanja smo se poslužili resnih besed papeževih o brezbožnem komunizmu. V njih je resnica, čeprav včasih grenka. Kot katoličani smo dolžni smatrati te papeževe besede za oficijelno mnenje katoliške Cerkve in se temu primerno tudi ravnati.

Posebno dobro premislimo naslednje besede in si ob njih resno izprašajmo svojo vest. Nemara bo marsikdo med nami katoličani, ki si bo po vsem tem moral priznati, da je tudi on sam v večji ali manjši meri sokriv, da se komunistična nevarnost širi tudi po naši deželi. Ni namreč katoličanova dolžnost le, da se komunizma boji in ga obsoja, ampak mora tudi vse storiti, kar je v njegovih močeh, da se ta strašna nevarnost zaustavi.

To je nauk Cerkve, ki more edina kakor v drugih rečeh tako tudi v socialnih dati pravo spoznanje in nas obvarovati komunističnega mišljenja.

Toda treba je, da se nauk prevede v življenje po besedah apostola Jakoba: »Bodite pa vršitelji besede in ne le poslušavci, ki bi sami sebe varali!«

Zato se je treba z vsemi močmi prizadevati, da se porabijo vsi primerni pomočki, ki se je mogoče z njimi kar najbolj upreti grozečemu razkroju človeške družbe.

Trdno zaupamo, da bo vnema, ki se z njo otroci teme noč in dan trudijo za širjenje zmot brezbožnega materializma, vzdramila tudi otroke luči na podobno, da, še večjo vnemo za božjo čast.

Spoznanju naj slede dejanja

Kdor hoče premagati kako zlo, mora najprej zlo poznati in poznati tudi pomočke zoper zlo.

Zato je tudi v odporu zoper komunizem najprej potrebno spoznanje. Poznati moramo zmote in nevarnosti komunizma, poznati pa tudi rešilni

nauk Cerkve, ki je mogoče z njim komunizem premagati in ustanoviti na zemlji boljši družabni red.

To spoznanje je nujno potrebno, vendar pa samo še ni zadostno. Za spoznanjem morajo priti dejanja. Brez dejanj ni mogoča zmaga in obnova človeške družbe. Zato kliče papež vse na krepko dejanje. Če so brezbožniki tako delavni za satansko stvar, ne bi smeli biti dobri manj delavni za božjo stvar!

Bodimo kristjani v resnici, ne samo po imenu

Kakor je bil v vseh burnih časih Cerkve, tako je tudi sedaj poglavitni pomoček in podlaga za vse druge pomočke resnična obnova zasebnega in javnega življenja po evangeljskih načelih v vseh tistih, ki smatrajo za čast, da so Kristusovi, da bodo resnično sol zemlje, ki naj obvaruje vso človeško družbo npravne izkvarjenosti.

Res je sicer, da gledamo vsepovsod tolažilna znamenja takšne duhovne obnove, ne samo v tistih izbranih dušah, ki so se v zadnjih letih dbignile na vrhunec svetosti, in tolikerkih, vedno bolj množnih drugih, ki velikodušno hite k istemu svetlemu cilju, temveč v vseh družabnih, tudi najbolj izobraženih krogih, kjer se vedno bolj oziolja resnična življenjska pobožnost.

Vendar moramo reči, da bo treba še mnogo mnogo dela za to duhovno obnovo

Mnogi smo katoličani le po imenu

Tudi po katoliških deželah je le preveč takih, ki so katoličani samo po imenu, le preveč drugih, ki sicer izpovedajo vero in tudi bolj ali manj verno izpolnjujejo, kar je najbolj potrebno, a jim ni mar, da bi krščansko vero globlje doumeli, da bi si skušali pridobiti globoko notranje prepričanje.

... in po zunanjem videzu

Premnogo je takih, ki nič ne store, da bi se v njih z onanjim videzom skladala notranja lepota prave in čiste vesti, ki motri in orši vse dolžnosti pod božjim vidikom.

Polovičarji bodo odpadli

Kdor ne živi zares po veri, ki jo izpoveda, se dandanes, ko vihar preganjanja tako divjá, ne bo mogel dolgo upirati, temveč ga bo grozeče valovje potegnilo s seboj in bo tako pogubil sebe in predal sramofenju tudi krščansko ime.

Resna beseda bogatinom

Tu moramo prav posebej poudariti dva Gospodova nauka, ki imata posebno zvezo z dejanskim položajem človeškega rodu: nenavezanost na zemeljske dobrine in krščansko ljubezen.

»Blagor ubogim v duhu,« to so bile prve Gospodove besede v govoru na gori.

In ta nauk je bolj ko kdaj potreben dandanes v tej materialistični dobi, ki je tako hlastežna po pozemeljskih dobrinah in ugodjih.

Vsi kristjani, bogati ali ubogi, morajo imeti pogled vedno uprt v nebesa, pomneč, da »nimamo tukaj stalnega mesta, marveč iščemo prihodnjega.«

Bogatinu ne smejo biti pozemeljske reči vsa sreča, niti ne smejo nanje obračati svojih najboljših moči, ampak se morajo smatrati kot oskrbnike, ki se zavedajo, da bodo morali najpošjemu Gospodu dati račun, in rabiti pozemeljske dobrine kot dragocena sredstva, ki jih jim daje Bog, da morejo delati dobro.

Tudi naj ne opuščajo dajati ubogim, kar jim preostaja po evangeljski zapovedi, če ne, se bo nad njimi in nad njih bogastvom uresničila ostra sodba apostola Jakoba: »Nujte zdaj, bogatini, razjokajte se in tarnajte nad stiskami, ki pridejo na vas. Vaše bogastvo je preperelo in vaša oblačila od moljev razjedena. Vaše zlato in srebro je zarjavelo in njuna rja bo pričala zoper vas in razjedla vaše meso kakor ogenj. Nabrali ste si zakladio jeze za zadnje dni.«

Tudi uboštvo je mnogokrat združeno s hlepenjem po bogastvu

Toda tudi ubožnejši, ko se prizadevajo po zakonih ljubezni in pravičnosti, da bi si oskrbeli, kar jim je potrebno, in tudi da bi si zboljšali svoj položaj, morajo vendar vedno ostati »ubogi v duhu« in bolj ceniti duhovne dobrine kakor pa pozemeljske dobrine in ugodnosti.

Spominjajo naj se tudi, da se ne bo nikdar posrečilo pregnati s sveta vso bedo, vse boli in bolezni, ki so jim podvrženi tudi tisti, ki so na videz najbolj srečni.

Zato je vsem potrebna potrpežljivost, tista krščanska potrpežljivost, ki doiga srca, zaupajoč v božje obljube večne sreče.

»Potrpite torej, bratje, do prihoda Gospodovega. Glejte, polje-delec pričakuje dragocenega sadu zemlje in voljno potrpi, dokler ne prejme zgodnjega in poznega dežja. Potrpite tudi vi, okrepite svoja srca, kajti Gospodov prihod je blizu« (Jak 5, 7—8).

Le tako se bo izpolnila tolažbe polna Gospodova obljuba: »Blagor ubogim!«

Ni pa ta tolažba in obljuba prazna, kakor so prazni obeti komunistov, ampak je beseda življenja, ki ima v sebi najvišjo resničnost in ki se izpolnjuje tu na zemlji in kdaj v večnosti.

In zares, koliko ubogih vprav v teh besedah in v pričakovanju božjega kraljestva, ki je po evangeljskih besedah njih dediščina — »blagor ubogim, zakaj božje kraljestvo je vaše« (Lk 6, 20) — najde srečo, ki je toliko bogatih, utrujenih v svojem bogastvu in vendar vedno željnih, kako bi ga še pomnožili, najti ne more.

Socialno vprašanje more zares rešiti le velika ljubezen

Se bolj važna kot pomoček proti zlu, ki o njem razpravljamo, je zapoved ljubezni, ki meri izrečno na to, da se zlo tudi res odpravi.

Mislimo na tisto krščansko ljubezen, »potrpljivo in dobrotljivo« (1 Kor 13, 4), ki se ogiblje vsakega videza druge ponižujočega pokroviteljstva in vsakega razkazovanja;

tisto ljubezen, ki je že v početkih krščanstva pridobila za Kristusa najbolj uboge med ubogimi, namreč sužnje.

Čim bolj bodo delavci in ubogi sami na sebi in v svoj prid izkusili dejavno ljubezen, zajeto iz Kristusovega Srca, tem bolj bodo med njimi ginili predsodki, da bi bilo krščanstvo izgubilo svojo moč ali da bi bila Cerkev s tistimi, ki izkoriščajo njih delo.

Med katoličani je premalo ljubezni

Toda če gledamo na eni strani neizmerno množico ubogih, ki so zaradi raznih, od njih neodvisnih vzrokov v skrajni bedi, na

drugi strani pa toliko drugih, ki se brez mere zabavajo in trošijo ogromne vsote za popolnoma nepotrebne reči, ne moremo, da ne bi z boleščjo izpovedali, da mnogi niti ne izpolnjujejo zares zapovedi pravičnosti, niti zares ne razumejo, kaj zahteva krščanska ljubezen v vsakdanjem življenju.

Zato želimo, da bi se z besedo in tiskom bolj in bolj pojasnjevala ta božja zapoved, to dragoceno znamenje, ki ga je zapustil Kristus, da bi se po njem spoznavali njegovi pravi učenci, ta zapoved, ki nas uči gledati v trpečih Kristusa samega in nam nalaga, da ljubimo vse ljudi kot brate, kakor je Kristus ljubil nas, to je, da zanje žrtvujemo, kar imamo, in, če treba, damo zanje tudi življenje.

Lačen sem bil, pa mi niste dali jesti . . .

Naj bi vsi in pogosto premišljevali tiste besede, tako tolažilne, a obenem tudi tako strašne, besede zadnje odločitve, ki jih bo izgovoril najvišji Sodnik na dan poslednje sodbe:

»Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta . . . zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti . . . Resnično, povem vam, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.«

In nasprotno: »Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj, zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti, žejen sem bil in mi niste dali piti . . . Resnično, povem vam, česar niste storili kateremu izmed teh najmanjših, tudi meni niste storili.«

Vrnimo se k skromnosti in samoopovedi

Da si torej zagotovimo večno življenje in da bomo mogli dejavno pomagati ubogim, se je treba vrniti k bolj skromnemu življenju, odpovedati se zabavam, ki jih tako obilno, tudi sramotnih in pregrešnih, ponuja svet, in pozabiti nase iz ljubezni do bližnjega.

Ta »nova zapoved« krščanske ljubezni, kakor jo je imenoval Jezus, ima v sebi neko ljudi prerajajočo moč.

Nje zvesto izpolnjevanje bo dalo srcem notranji mir, ki ga svet ne pozna, in bo dejavno pomaglo v težavah, ki stiskajo svet.

Posledica ljubezni pa je pravičnost

A ljubezen ne bo nikdar prava ljubezen, če ne bo vedno upoštevala pravičnosti.

Apostol uči: »Kdor bližnjega ljubi, je postavo izpolnil«, in navaja tudi razlog: »zakaj to: ne prešuštuj, ne ubijaj, ne kradi... in če je kaka druga zapoved, je obseženo v tej besedi: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«.

Po Pavlovem nauku se vse zapovedi, tudi tiste, ki jih nalaga stroga pravičnost, kakor »ne ubijaj«, »ne kradi«, navajajo na eno zapoved prave ljubezni.

Torej ljubezen, ki ne daje delavcu plače, ni ljubezen, ampak prazna beseda in le lažen videz ljubezni.

Nikakor ne gre, da bi delavec moral sprejemati kot miloščino, kar mu pristoji po pravici, tudi se ni mogoče z malo miloščino iznebiti dolžnosti pravičnosti.

Poziv krščanskim delodajakem

Zato se prav posebej obračamo na vas, krščanski gospodarji in tovarnarji. Vaša služba je dostikrat tako težka, ker ste tako rekoč podedovali tiste zmote krivičnega gospodarskega sistema, ki so tako pogubno vplivale na toliko rodov. Mislite na svoje dolžnosti, ki boste morali zanje dajati odgovor!

Žalostno je, a resnično, da je ravnanje nekaterih katoličanov nemalo vzrok, da se je delavstvo tako odtujilo krščanstvu.

Niso namreč hoteli prav razumeti, da krščanska ljubezen zahteva tudi priznanje nekih pravic, ki delavcem gredo in ki je o njih Cerkev odkrito in zadostno izjavila, da jih jim je treba priznati.

Kako naj na primer presojava ravnanje tistih, ki so dosegli, da se po njih patronatskih cerkvah okrožnica »Quadragesimo anno« ni čitala?

Ali kaj naj sodimo o tistih tovarnarjih, ki so vse doslej nasprotovali ureditvi delavskih razmer, kakor smo jo priporočili?

Ali ni žalostno, da so nekateri lastninsko pravico v to zlorabili, da so goljufali delavce za njih plače in socialne pravice?

Ne milosti, temveč pravico

Če sem komu toliko in toliko dolžan, mu moram vrniti po zahtevah pravičnosti. Ne morem reči, da mu to podarim ali dam iz ljubezni ali za miloščino. Ne, tisti, ki sem mu dolžan, bo upravičeno odgovoril: Nočem miloščine, hočem le svojo pravico, hočem, kar je mojega. Tako bi bilo zmotno, če bi hoteli reševati socialno vprašanje samo kot vprašanje ljubezni. Kajpada, kakor smo že dejali, brez ljubezni ne bo rešitve. A delavci po pravici zahtevajo najprej to, kar jim po pravici gre: pravično plačo; delo, ki ni nečloveško; deloven čas, ki je znosen; delovne razmere, ki ne ubijajo telesnega ali celo duševnega zdravja.

Še za Leona XIII. so bili na Francoskem katoličani, ki so učili, da je sedanji družabni in gospodarski red dober; država naj se nič ne vtika vmes; socialne reforme naj se prepuste svobodi in ljubezni.

Tedaj je Leon XIII. glasno zaklical, da ni tako. *Socialno vprašanje je tudi vprašanje pravičnosti.* Z ljubeznijo in iz ljubezni do trpečih delavnih stanov je treba iti na socialno delo, a najprej delati na to, da se popravijo socialne krivice, ki se delavcem gode. Za posebna dela krščanske ljubezni, za dobrodelnost in dela usmiljenja bo tudi potem še vedno dosti priložnosti. Še vedno bodo velike družine, ki zanjé očetova plača ne bo zadostovala, še vedno bolni delavci, ki bodo prejemale premajhno zavarovalnino, še vedno dosti delavskih sirot, ki bodo premalo preskrbljene.

Prav to, da se delodajalci, ne redko tudi katoliki, zaslepljeni po liberalizmu, niso zavedali svojih dolžnosti do delavcev, zlasti ne dolžnosti pravičnosti, je premnogo delavcev tako odtujilo Cerkvi in krščanstvu. Ni sicer upravičeno, a vendar dosti človeško, da se napake katoličanov naprtujejo katoliški Cerkvi.

Socialna pravičnost, podlaga obče blaginje

Toda poleg tako zvane menjalne pravičnosti je treba gojiti še socialno pravičnost, ki tudi nalaga dolžnosti, katerim se ne morejo odtegniti ne gospodarji ne delavci.

In vprav socialni pravičnosti je svojsko, da zahteva od posameznikov vse to, kar je potrebno za občo blaginjo.

Kakor pa pri živem telesu ni za celoto zadostno poskrbljeno, če se ne da posameznim udom, kar potrebujejo, da morejo vršiti svoja posebna opravila, tako tudi v družbi ni mogoče prav poskrbeti za občo socialno blaginjo, če se ne daje posameznim ljudem vse tisto, brez česar ne morejo vršiti vsak svoje socialne naloge.

Če se bo zadostilo tudi socialni pravičnosti, bo sad živahen razvoj vsega gospodarskega življenja v miru in redu, kar bo ob-

menem znamenje, da je socialni organizem zdrav, kakor se zdravje človeškega telesa pozna po nemotenem in obenem polnem ter uspešnem delovanju vsega organizma.

Pravičnost daje vsakemu, kar mu gre

Pravičnost, ki mora biti med poedinci, da daje drug drugemu, kar mu gre, se imenuje medsebojna pravičnost ali menjalna pravičnost.

Menjalna pravičnost

Ta pravičnost zahteva, da delodajalec da delavcu pravično plačo, to se pravi, delavec delo, delodajalec delavcu enaček za delo kot plačo. Utrgavati plačo je torej krivica, po nauku sv. pisma greh, ki vpije v nebo za božjo kazen, »vnebovpijoč greh«. »Glejte plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, ki so poželi vaše polje, vpije; in klici njih, ki so želi, so prišli do nšes Gospoda nebesnih čet« (Jak 5, 4).

Krivica se včasih zakriva, n. pr. s tem, da se ob isti plači zahteva več dela, ali delo dalje časa ali težje delo; zakriva se tudi s tem, da se delavcu ne pusti potreben počitek (delo ob nedeljah in praznikih).

Socialna pravičnost

Poleg menjalne pravičnosti je pa dandanes zlasti važna socialna pravičnost.

Socialna pravičnost daje družbi in poedincem v družbi, kar zahteva socialna blaginja.

Glède delavskih pravic določa n. pr. tole: Najprej treba delavcu dajati plačo, ki je zadostna za vzdrževanje njega samega in družine... Zato se je treba z vsemi močmi prizadevati, da bodo dobivali družinski očetje zadostno plačo in mogli z njo primerno poskrbeti za skupne domače potrebe. Če v sedanjih razmerah to ni vedno mogoče, zahteva socialna pravičnost, da se razmere čimprej tako uredi, da se bo vsakemu odraslemu delavcu določila taka plača.

Zadostno plačo zahteva torej menjalna pravičnost, ker mora delo delavca preživljati. A včasih gospodarji ne morejo dajati take plače, ker bi v dejanskih razmerah sami propadli.

Tu posega vmes socialna pravičnost, ki v imenu delavstva in v imenu občne blaginje (saj brez neke blaginje delavstva ni mogoče govoriti o občni blaginji) zahteva, da se gospodarske in socialne razmere preuredi tako, da bo mogoče dajati delavcem vsaj to, kar zahteva že stroga, menjalna pravičnost. V imenu socialne pravičnosti družba in

država lahko zahtevate kdaj od bogatih posebne žrtve, da se morejo socialne razmere izboljšati.

V isti okrožnici daje Pij XI. socialni pravičnosti zlasti te naloge:

1. da skrbi za pravo porazdelitev dobrin med poedinci in sloji v soglasju z občo blaginjo;

2. da vodi vse socialno gospodarstvo in ustvari nov pravni in socialni red, ki naj se po njem uravna vse socialno življenje in vse socialne in državne ustanove po zahtevah obče blaginje.

Po tej socialni pravičnosti je treba presoјati zlasti tako težka socialna vprašanja, kakor so: agrarno vprašanje, omejitev veleposestev, zboljšanje življenjskih pogojev delavcev in njih družin. Seveda, pravi papež, mora bistvo osnovnih in prvotnih pravic, n. pr. lastninske pravice, ostati, toda pomniti je, da obča blaginja zahteva včasih omejitev takih pravic in da se je treba dandanes pogosteje kakor v prejšnjih časih zatekati k socialni pravičnosti in uporabljati nje načela.

Osnovne zahteve delavstva

Ni mogoče reči, da bi bilo socialni pravičnosti zadoščeno, ako delavci nimajo zagotovljene zadostne plače, da bi mogli primerno preživiti sebe in družino;

če se jim ne omogoči, da si pridobe vsaj skromno imetje in se tako prepreči tisti čir splošnega uboštva, ki se vse bolj širi;

če se ne poskrbi zanje z javnim ali zasebnim zavarovanjem za starost, bolezen in brezposelnost.

»Le tedaj bo socialno gospodarstvo zares uresničeno in dosežalo svoje smotre, če bodo vsi posamič in skupaj dobivali vse tiste dobrine, ki jih morejo dajati narava s svojim bogastvom in s svojimi pomočki, tehnika in socialno urejeno gospodarstvo.

Teh dobrin mora biti toliko, kolikor je treba, da je mogoče zadovoljiti potrebe in poštene zahteve udobnosti in tudi dvigniti ljudi na tisto srečno življenjsko kulturno stopnjo, ki ne samo da ni v nasprotju s krepostjo, marveč ji je močno v prid.«

Priznajmo težave tudi pri delodajalcih

Dogaja pa se vedno pogosteje, da posamezniki ne morejo izpolnjevati zapovedi pravičnosti glede plač, razen če se vsi med seboj dogovore in ustanove združbe, ki z njimi preprečijo delavskim pravicam tako pogubno konkurenco.

Ne nasprotovanje, ampak sodelovanje . . .

Tedaj je dolžnost gospodarjev in delodajalcev, da goje in pospešujejo takšne potrebne ustanove, ki jim omogočujejo redno izpolnjevanje dolžnosti pravičnosti.

A tudi delavci naj imajo pred očmi dolžnosti ljubezni in pravičnosti in naj bodo prepričani, da bo na ta način brez dvoma tudi zanje bolj poskrbljeno.

Ne poznamo dovolj ne bistva komunizma, ne nauka Cerkve

Študirajmo socialno vprašanje

Da se da tej socialni akciji večja dejavnost, je zelo potrebno pospeševati študij socialnih vprašanj v luči cerkvenega nauka in te nauke pod vodstvom Cerkve kar moči širiti.

Ako delo nekaterih katoličanov na gospodarsko-socialnem polju ni bilo vedno vse hvale vredno, je bil vzrok prav ta, da niso dosti preučili in premislili naukov papežev o teh rečeh.

Zato je tudi potrebno, da se v vseh družabnih krogih vedno bolj pospešuje socialna izobrazba, primerna kajpada razni stopnji umske izobrazbe, in da se socialni nauki Cerkve tudi med delavske sloje bolj in bolj širijo.

V luči katoliškega nauka bo vsakomur lahko spoznati način žioljenja, ki bo v skladu s socialnimi dolžnosti, ki jih mora vsak posameznik izpolnjevati. Tako bodo iz katoliških vrst kmalu izginile tiste neskladnosti, ko nekateri na videz zvesto izpolnjujejo svoje verske dolžnosti, a kadar gre za delo, za industrijo, za stroko, za trgovino, za javno službo, z neko žalostno dvojnostjo vesti ravnaajo le preveč neskladno s tako jasnimi načeli pravičnosti in krščanske ljubezni ter tako dajejo težko pohujšanje slabotnim, hudobnim pa lahko pretvezo, da širijo nezaupanje do Cerkve.

Velike naloge dobre knjige in časopisa

Veliko pomoč za to obnovo krščanskih nravi mora dati katoliški tisk, ki naj najprej z raznoterim zanimivim čtivom ljudi privabi, jim potem vedno bolj pojasnjuje socialni nauk Cerkve, odkriva natančno in obširno nakane nasprotnikov, podaja proti njim

orožje, ki se je že drugod najbolj izkazalo, ter predlaga, kako bi bilo mogoče preprečiti slepivo agitacijo komunistov, ki so z njo premamili že mnogo ljudi tudi dobre vere.

Zopet nov dokaz, kako Cerkev priporoča katoliški tisk kot eno najizdatnejših sredstev, ki nam jih nudi današnja doba, da se narod ohrani v zvestobi do Boga in Cerkve in obvaruje nešteti nevarnosti, ki mu grozijo. Zavedajmo se, da zna komunizem moč tiska izredno bistro izrabljati v svojo korist. Milijoni izvodov komunističnih knjig, revij, brošur, časopisov in letakov — v vseh jezikih sveta in pri vseh narodih — gredo iz dneva v dan po rokah milijonov bralcev, ki se s tem branjem polagoma navzemajo komunističnih nazorov. Morda je ravno tisk tisti, ki je poleg nešteti drugih propagandnih sredstev prinesel komunizmu največ uspehov.

Če hočemo biti katoličani v boju zoper komunizem sodobni, potem uporabljajmo enakovredno orožje, to je: proti kvarnemu vplivu slabega tiska se borimo z »orožjem resnice« — z dobrim katoliškim tiskom. Zlasti zdaj, pred novim letom, ko se bo zopet treba odločiti, kakšne knjige in časopise bomo naročili za svoje družine, naj velja za vsakega katoličana pravilo: *V mojo katoliško hišo bo prihodnje leto prihajal samo katoliški časopis in katoliška knjiga.*

Ne pozabimo, da je tudi pri nas vse polno branja na razpolago, ki v bolj ali manj prikriti obliki služi širjenju komunističnih nazorov med množico delavnih ljudi!

Naloge katoliškega tiska v boju proti komunizmu so te:

- razlagati krščanska socialna načela;
- zavračati zmote in zablode komunizma;
- opozarjati na pretkano taktiko komunistov in odkrivati njih zvijačne metode;
- pomagati, da se zajezi in onemogoči njih odkrita in skrivna agitacija.

Volk v ovčjem oblačilu

Komunizem se je predstavil izpočetka tak, kakršen v resnici je, namreč skrajno zločest.

Ko je pa spoznal, da se mu ljudje odtujujejo, je izpremenil taktiko in si prizadeva množice pridobiti z raznovrstnimi prevarami ter skriva svoje zle namene za ideje, ki so same na sebi prave in lepe.

Taktika komunizma se spreminja

Zelo važno je, kar naglašča papež o taktiki komunizma. To bi morali dobro premisliti tudi mnogi katoličani, ki jih videz tako hitro prevara. Kakor piše Fr. Muckermann v »Lettres de Rome« (1937, št. 8), se to, kar pravi papež o taktiki komunistov, popolnoma sklada z navodili velikega boljševika Dimitrova na zadnjem moskovskem kongresu.

Komunizem je po svoji naravi in po svojih zadnjih namenih brezbožen, zato je vse, kar govori o svobodi vere, o sodelovanju s katoličani, o skupni fronti, samo hinavščina in prevara.

Komunizem ubira k cilju tisto pot, ki se mu zdi v dejanskih razmerah najboljša: če odkrit boj, odkrit boj, če hinavščina, hinavščina! Cilj je vedno isti, sredstva so različna.

Že Lenin je dejal: »Komunist mora rabiti vse vojne zvijače, vse metode, da prodre med delavstvo in dela med njim na tak ali drugačen način za komunistične ideje!«

Nekdaj je celo rekel: »Za komunista je na prvem mestu razredni boj. Ločitvi delavcev v brezbožnike in kristjane se je treba upreti. Brezbožna propaganda more biti kdaj celo škodljiva. Razredni boj bo v sedanjem stanju kapitalizma stokrat prej privedel delavce v komunizem in brezboštvo, kakor pa brezbožna propaganda!«

Te Leninove besede je povzel na komunističnem kongresu v Moskvi leta 1936 francoski komunist Thorez in dodal: »Komunist mora biti materialist, to se pravi, sovražnik vere, toda voditi mora boj proti veri v razrednem boju.« To se pravi: komunizem je vedno proti veri, a tega vedno odkrito ne kaže, temveč se ravna po razmerah, če je treba tudi katoličanom »ponuja roko«, češ saj smo v boju zoper kapitalizem edini.

Žalostni zgledi v Franciji

Zlasti na Francoskem se je zadnja leta močno pojavila struja »ponujane roke«. Že »ljudska fronta«, ki je zanjo prišla pobuda iz Moskve, je skušala združiti vse delavce z mamljivim geslom, kakor ga je proglasil Dimitrov, glavni tajnik kominterne: »Za enoto delavskega razreda proti fašizmu!«

Pojav ljudske fronte je bil pred nekaj leti dovolj viden tudi v Sloveniji. Pri nas je bila ob tem pojavu še ta posebnost, da so se komunistični ljudski fronti — v svojem sovraštvu do Cerkve — priključili tudi slovenski svobodomiselniki kapitalisti in tako pomagali širiti gibanje, ki jih utegne enkrat pomandrat.

Sodelovanje s komunisti

Potem so komunisti v Franciji hoteli pridobiti katoliške izobražence, in so jih tudi res nekaj pridobili. Nastala je struja »revolucionarnih kristjanov«, ki je dobila celo svoje glasilo »La terre nouvelle« (Nova zemlja). Ta list, ki je na Francoskem skušal katoličane pridobivati za komunizem, češ da med pravim krščanstvom in komunizmom ni nobenega nasprotja, je Cerkev 8. julija 1936 obsodila. Žal je ta list napravil med francoskimi katoličani veliko zmedo in škodo, ki se ne bo kmalu popravila.

Nevarni poskusi pri nas

Tudi med slovenskimi katoličani jih je nekaj, ki trdijo, da taktika katoličanov in Cerkve proti komunistom ni pravilna. Zastopajo prilično ista načela, kakor jih je zastopalo slično gibanje v Franciji, katerega je Cerkev javno obsodila.

Pomnimo tole: Cerkev je že neštetokrat resno opozorila, naj se katoličani varujejo vseh knjig, listov in drugih spisov, ki zlasti pod pretvezo prijateljskega sodelovanja pri karitativnih delih zvijučno pospešujejo skupnost katoličanov s komunisti.

Komunizem je v vsem svojem bistvu prežet po materializmu, zato katoličanom ni dopustno nobeno sodelovanje z njim, tudi ne na zgolj gospodarskem in političnem polju, zakaj komunizem tudi vse takšno delo pojmuje in izvaja materialistično. Zato tudi sodelovanje pri takšnem delu služi nujno ciljem komunizma, ki so prevrat vsega npravnega in verskega reda, odpad od krščanstva in uničenje krščanske kulture.

Poglejmo v naslednjem nekaj primerov, kako skušajo komunisti pod raznimi vabljivimi gesli širiti svoje nazore:

Komunizem in mirovno gibanje

Tako na primer, ko so voditelji komunizma opazili, da vse hrepeni po miru, so se začeli delati za najbolj vnete zagovornike splošnega svetovnega miru, obenem pa hujskajo množice na razredni boj, ki je kriv toliko prelite krvi.

Ker pa čutijo, da mir ni zagotovljen, se obenem silno oborožujejo.

Kaj je dati na besede komunistov, da so pristaši miru in sovražniki vojne, se je najstrašneje pokazalo letošnjo jesen. Rusija, zagovornica miru in malih narodov, je brez ysakega vzroka napadla ubogo

Poljsko in si jo je razdelila s svojim fašističnim nemškim sosedom. In prav zadnje dni je ista komunistična Rusija napadla miroljubno državo Finsko, pod pretvezo, da 4 milijone Fincev ogroža varnost 180 milijonov Rusov. Ves svet se zgraža nad tem roparskim pohodom — le komunisti vseh narodov, ki so jim polna usta besed o miru in demokracije, te krivice odobravajo.

Razmeram primerno . . .

Komunisti v vsaki državi in deželi podpirajo na zunaj vse tiste težnje, ki so vprav tedaj sodobne in privlačne, v resnici pa mislijo samo na to, kako bi povzročili nemire, oslabili javno oblast in aytoriteto in tako pripravili tla komunizmu.

Brezbarvne organizacije

Prav tako snujejo organizacije in periodične liste pod različni imeni, ki nič ne spominjajo na komunizem, imajo pa samo ta namen, širiti z njim komunistične zmote med ljudmi, med katere bi jih na drugi način ne mogli širiti.

To velja zlasti za razne dobrodelne, športne in kulturne organizacije in za spise, ki hočejo pod firmo prave umetnosti zastrupljati ljudstvo.

Celo v katoliške in verske organizacije silijo

Dà, skušajo se vtihotapiti celo v katoliške in verske organizacije.

Tu in tam, ne da bi kaj popustili od svojih zmot, katoličane vabijo na sodelovanje, včasih na humanitarnem, včasih na karitativnem polju, in predlagajo včasih stvari, ki so v popolnem skladju s krščanskim mišljenjem in nauki Cerkve.

Zelo značilno je, kar pravi papež, ki pozna razmere po vsem svetu, kako se skušajo komunisti vtihotapiti celo v verske organizacije, da potem tako rekoč od znotraj razdiralno delujejo. Silijo tudi v karitativne in humanitarne organizacije, vedno in povsod z istim namenom, da pridobivajo na svoje premetene načine ljudi za komunizem.

Izpočetka, če vidijo, da so ljudje še globoko verni, hlinijo tudi vero, ali vsaj ponavljajo, da komunizem ni nasprotnik krščanstva, ampak samo kapitalizma. Zato bo tudi za versko svobodo, kajpada, se mora Cerkev odtrgati od kapitalizma.

„Komunizem ni več tak, kot je bil.“

Drugod celo hinavsko zatrjujejo, da bo komunizem v krajih, ki so bolj globoko verni ali na višji stopnji kulture, nastopal na milejših načine, da bo pustil vsem svobodo verovati v Boga ali kakor koli misliti o verskih rečeh.

So celo nekateri, ki mislijo, ker je boljševizem v sovjetski Rusiji zadnji čas nekoliko izpremenil zakone, da bo komunizem sploh opustil boj proti Bogu.

Nova ruska ustava — prevara

Celo s svojo novo ustavo (1936) komunizem vara ljudi. In res je, ta ustava nekatere že zmotila, češ saj je v njej že mnogo več demokracije, kakor jo je bilo v prejšnji. Tudi vero pusti ta ustava pri miru. Toda podrobni študij te ustave pokaže, da je ta »najbolj pravična demokracija na svetu«, kakor so jo imenovali boljševiki, le videz in prevara. Sicer je pa glavni tajnik organizacije brezbožnikov Jaroslavski sam odkrito izjavil: »Nova ustava je najboljšje jamstvo za brezboštvo v taki obliki, kakor ga zahteva država in stranka.«

S komunizmom nobenega sodelovanja

Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture.

Če bi se dali nekateri v zмотo zavesti in bi v svojem kraju komunizmu pomagali, da bi se utrdil, jih bo za to zmotu prve zadela kazen in čim starejša in višja je v tistih deželah, ki bi na ta način vanje prodrli komunizem, krščanska kultura, tem huje bo v njih divjala jeza brezbožnikov.

Naj se torej zavedajo tudi pri nas v Sloveniji vsi tisti katoličani, ki kakor koli simpatizirajo s komunisti, da ne delajo prav. Cerkveni poglavar je spregovoril jasno in odločno besedo. Dolžnost vsakega iskrenega katoličana je, da posluša, uboga.

Zavedajmo se dalje tudi tega, da bo komunizem, ako bo prišel na oblast, najprej uničil tiste, ki so mu v svoji slepoti pripravljali pot, kajti kakor so mu sedaj dobrodošli, tako mu bodo potem odveč in se jih bo ob prvi priliki otresel.

Preberl, premisli, daj brači še drugim!